

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

شماره چاپ ۴۸

شماره ثبت ۴۴

دوره نهم - سال اول

تاریخ چاپ ۱۳۹۱/۴/۲۰

یک شوری

طرح تأسیس سازمان ملی استاندارد ایران

(در اجرای ماده «۱۴۰» آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی)

کمیسیونهای ارجاعی

اجتماعی

اصلی:

آموزش و تحقیقات - اقتصادی - امنیت ملی و
سیاست خارجی - انرژی - برنامه و بودجه و
محاسبات - بهداشت و درمان - شوراهای و
امور داخلی کشور - صنایع و معادن - عمران -
فرهنگی - قضائی و حقوقی - کشاورزی، آب و
منابع طبیعی

فرعی:

معاونت قوانین

باسمه تعالی

هیأت رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً با استناد به ماده (۱۴۰) آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی، بدینوسیله تقاضای رسیدگی به «طرح تأسیس سازمان ملی استاندارد ایران» معوقه از مجلس هشتم را که نسخه‌ای از آن به پیوست می‌باشد، داریم. باتوجه به لزوم رسیدگی به طرح یاد شده، مستدعی است دستور فرمایید طبق آیین نامه به کمیسیون یا کمیسیونهای مربوطه ارجاع شده و مورد رسیدگی قرار گیرد.

فرهنگی - پیرمؤذن - میرمراذهی - کارخانه - مظفر - امامی - ثروتی - صادقی -
سعدون زاده - فولادگر - دهقان - سعیدی - حسینی صدر - دستغیب - افخمی -
نعیمی رز - مقتدای خوراسگانی - قادری - جهانگیرزاده - سبحانی نیا - آشوری -
سلطانی - دوگانی - آرامی - اربابی - جلیل جعفری - محبوب - شکری - مظفر -
سبحانی فر - حقیقت پور - حسن پور - پوراابراهیمی - نظری مهر - فتحی پور -
دواتگری - حسن نژاد - موسوی لارگانی و سه امضاء ناخوانا

مقدمه:

با استناد به حکم مقام معظم رهبری مندرج در بند ۲۱-۴ سیاستهای کلی برنامه پنجم و بند (و) ماده (۲۳۴) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مبنی بر تقویت و توسعه نظام استاندارد ملی و با توجه

رویکرد استانداردسازی در کشورهای پیشرفته و مطالعه تطبیقی نظامهای استاندارد دنیا، که مبانی نظری آن در گزارش شماره ۱۰۸۸۶ مرکز پژوهشهای مجلس منتشر گردیده است، طرح ذیل که با دریافت نظرات اکثر کارشناسان حوزه استاندارد و مدیریت کیفیت، اعم از دولت و دستگاههای غیردولتی، محافل علمی و پژوهشی و دانشگاهی تهیه گردیده است، با قید یک فوریت تقدیم می گردد.

طرح تأسیس سازمان ملی استاندارد ایران

فصل اول - کلیات

ماده ۱- به منظور تعیین، تدوین و اجرای برنامه‌های استانداردسازی، نظارت بر استانداردهای کالا و خدمات (داخلی، وارداتی و صادراتی) هماهنگ با استانداردهای بین‌المللی با هدف شکوفایی اقتصادی کشور و ارتقاء سطح رفاه ملی، سازمان ملی استاندارد ایران که از این پس در این قانون سازمان نامیده می شود تشکیل می گردد.

ماده ۲- سازمان دولتی بوده و دارای شخصیت حقوقی مستقل کشوری است و به صورت هزینه - درآمد اداره می شود.

ماده ۳- سازمان تنها مرجع رسمی در کشور عهده‌دار مدیریت اجرایی مصوبات قانونی و امور استانداردسازی و ارتقاء کیفیت کالاها و خدماتی است که در داخل کشور تولید یا ارائه شده و یا به کشور وارد و یا از کشور صادر می شود.

فصل دوم- وظایف و مأموریت‌ها

ماده ۴- سازمان برای انجام وظایف تخصصی خود در چهار محور با

عناوین زیر اقدام می‌نماید.

۱- استانداردسازی

۲- ارزیابی انطباق

۳- تأیید صلاحیت

۴- اندازه‌شناسی

ماده ۵- مأموریت‌ها و وظایف سازمان مبتنی بر محورهای مذکور

در ماده (۴) به شرح ذیل می‌باشد.

۱- تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی به‌عنوان تنها مرجع رسمی این

وظیفه در کشور

۲- مشارکت در تدوین استانداردهای بین‌المللی و منطقه‌ای

۳- انجام تحقیقات به‌منظور تدوین استاندارد، بالابردن کیفیت کالاها و

خدمات و بهبود روشها و سیستم‌ها

۴- ترویج و آموزش استانداردها در سطح کشور

۵- تشکیل واحدهای متناظر با سازمانها و مراکز استانداردسازی بین‌المللی

برای مشارکت و تأثیرگذاری در کمیته‌های فنی و استانداردهای بین‌المللی

براساس مزیت‌های کشور

۶- نظارت بر اجرای استانداردهای اجباری

- ۷- کنترل کیفیت کالاهای صادراتی مشمول استاندارد اجباری و جلوگیری از صدور کالاهای نامرغوب به منظور فراهم نمودن امکانات رقابت با کالاهای مشابه خارجی و حفظ بازارهای بین‌المللی
- ۸- کنترل کیفیت کالاهای وارداتی مشمول استاندارد اجباری به منظور حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان داخلی و جلوگیری از ورود کالاهای نامرغوب
- ۹- آزمایش و تطبیق نمونه کالا و خدمات با استانداردهای مربوط یا ضوابط فنی مورد قبول، اعلام مشخصات و اظهار نظر مقایسه‌ای و صدور گواهینامه‌های لازم
- ۱۰- ترویج سامانه (سیستم) بین‌المللی یکاها (SI) به عنوان سیستم رسمی اندازه‌شناسی در کشور و برسنجی (کالیبراسیون) وسایل سنجش
- ۱۱- تجهیز و راه‌اندازی آزمایشگاههای اندازه‌شناسی برای کالیبره کردن وسایل و تجهیزات اندازه‌شناسی به عنوان تنها مرجع رسمی این وظیفه در کشور
- ۱۲- برنامه‌ریزی و نظارت بر امور اندازه‌شناسی قانونی کشور
- ۱۳- اعتبار بخشی (تأیید صلاحیت) سازمانها، نهادها، و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی واجد صلاحیت برای اعطاء مجوز جهت مؤسسات گواهی‌کننده سامانه (سیستم)های مدیریتی، محصول، اشخاص و مؤسسات بازرسی‌کننده داخلی و خارجی (سورویانس) آزمایشگاههای آزمون و کالیبراسیون به عنوان تنها مرجع رسمی این وظیفه در کشور

تبصره- سازمان مجاز است برای انجام وظایف تخصصی خود نسبت به ایجاد مراکز و شرکتهای وابسته به خود اقدام نماید. اساسنامه و شرح وظایف این مراکز و شرکتهای به پیشنهاد سازمان به تصویب شورای عالی استاندارد خواهد رسید. ماده ۶- سازمان موظف است نسبت به ارزیابی انطباق کالاهای ساخت داخل و وارداتی و نیز خدماتی که از لحاظ ایمنی و بهداشت عمومی حائز اهمیت می باشند اقدام و نتایج حاصل را جهت اطلاع عموم و یا مراجع ذی ربط اعلام نماید.

ماده ۷- آزمایشگاههای سازمان (جز در مورد انرژی هسته‌ای) در زمینه تعیین ویژگی کالاها و مقایسه آن با استانداردهای مربوط، ضوابط فنی و تنظیم کردن (کالیبره کردن) وسایل سنجش به‌عنوان آزمایشگاههای مرجع در کشور شناخته می‌شود.

ماده ۸- سازمان می‌تواند برای انجام وظایف خود اشخاص حقیقی و حقوقی ذی‌صلاح را به‌عنوان کارشناس رسمی استاندارد انتخاب و از آنها استفاده نماید نحوه انتخاب و حدود اختیارات طبق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب شورای عالی استاندارد خواهد رسید.

تبصره- کارشناسان شاغل در سازمان در حکم کارشناس رسمی استاندارد می‌باشند.

ماده ۹- کلیه گواهینامه‌های صادره از سوی مؤسسات گواهی‌کننده و بازرسی‌کننده، کارشناسان استاندارد، آزمایشگاههای آزمون و کالیبراسیون تأیید صلاحیت شده از سوی سازمان در رابطه با تطبیق ویژگی کالاها و خدمات با

استانداردهای مربوطه به عنوان نظر کارشناس رسمی، مورد قبول کلیه وزارتخانه، سازمانها و... مراجع قضائی می باشد.

ماده ۱۰- سازمان می تواند با تصویب شورای عالی استاندارد اجرای استاندارد و یا بخشی از آن را که از نظر ایمنی، حفظ سلامت عمومی و حصول اطمینان از کیفیت و حمایت از مصرف کننده و یا سایر جهات رفاهی و اقتصادی ضروری باشد اجباری اعلام نماید.

تبصره ۱- سازمان مکلف است اجباری کردن استانداردها و مهلت اجرای آنها را در دو نوبت به فاصله ده روز در روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران و دو روزنامه کثیرالانتشار به اطلاع عموم برساند.

تبصره ۲- کیفیت مواد و کالاهای وارداتی بر حسب ضرورت و اولویت و توجه به مسائل امنیتی، بهداشتی و اقتصادی باید با استانداردهای ملی و یا استانداردهای معتبر و مورد قبول سازمان منطبق باشد. اولویت مواد و کالاها را شورای عالی استاندارد تعیین می نماید.

تبصره ۳- سازمان می تواند با تصویب شورای عالی استاندارد به منظور جلوگیری از صدور کالاهای نامرغوب و حفظ بازارهای بین المللی تدریجاً اجرای استاندارد کالاهای صادراتی را اجباری نماید.

تبصره ۴- در مواردی که اجرای استاندارد اجباری اعلام می گردد اعطاء هرگونه تسهیلات به واحدهای مشمول از سوی وزارتخانهها و سازمانهای مختلف دولتی و نیز تبلیغات رسمی از طریق رسانه های ارتباط جمعی منوط به داشتن پروانه کاربرد علامت استاندارد و یا تأییدیه آن و یا تأیید سازمان خواهد بود.

ماده ۱۱- هرگاه اجرای استاندارد، اجباری اعلام شود پس از انقضای مهلت‌های مقرر تولید، تمرکز، توزیع و فروش این‌گونه کالاها بدون علامت استاندارد و یا بدون تأیید سازمان ممنوع است.

تبصره ۱- رعایت کلیه مقررات استانداردهای اجباری در مورد کالاهای صادراتی و وارداتی الزامی خواهد بود.

تبصره ۲- کلیه دستگاههای اجرایی که به نوعی در صدور مجوز تولید کالا یا ارائه خدمات موضوع این قانون مسئولیت دارند مکلفند به هنگام صدور مجوز متقاضیان تولید کالا و یا ارائه خدمت را ملزم به رعایت استانداردهای مربوطه نمایند.

ماده ۱۲- بازرسان و کارشناسان سازمان مجاز هستند به دستور سازمان به محل‌های تولید، بسته‌بندی تمرکز، عرضه و فروش کالاها و یا خدمات مشمول استاندارد اجباری وارد شده و به بازرسی و نمونه‌برداری بپردازند.

تبصره- بازرسان و کارشناسان سازمان در انجام وظایف قانونی خود به‌عنوان ضابط دادگستری محسوب می‌شوند.

ماده ۱۳- مسئولیت کنترل کیفیت واحدهای مشمول استاندارد اجباری به‌عهده افرادی خواهد بود که دارای تحصیلات لازم و تجربه کافی در رشته‌های تخصصی مربوطه باشند. چگونگی تأیید صلاحیت علمی و فنی، عزل و نصب و نحوه رسیدگی به تخلفات این افراد به‌موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به‌تصویب شورای عالی استاندارد می‌رسد.

ماده ۱۴- سازمان مکلف است به‌منظور ارتقاء وظایف نظارتی خود بر واحدهای تولیدی، ارتقاء جایگاه مدیران کنترل کیفیت و کمک به استقلال رأی و

عمل این مدیران حداکثر تا دو سال پس از تصویب این قانون نسبت به تشکیل نظام جامع کنترل کیفیت کشور اقدام و اساسنامه و شرح وظایف آن را به تصویب شورای عالی استاندارد برساند.

ماده ۱۵- سازمان موظف است در کلیه گمرکات ورودی و خروجی کشور آزمایشگاههای مناسب دایر نماید.

تبصره- گمرکات کشور موظفند خدمات آزمایشگاهی خود را از آزمایشگاههای سازمان و یا آزمایشگاههای مورد تأیید سازمان دریافت نمایند.

ماده ۱۶- سازمان می تواند به منظور کنترل کیفی و کمی مواد اولیه و ساخت تا مرحله بسته بندی، بارگیری، حمل، تخلیه و انتقال کالا به محل مصرف و در جهت رقابت با مؤسسات و شرکتهای مشابه خارجی با تصویب هیأت وزیران، از طریق ایجاد نمایندگی و یا شعب در خارج از کشور و ارائه خدمات بازرسی به بخشهای دولتی و غیردولتی بر اساس ضوابطی که به تصویب شورای عالی استاندارد می رسد فعالیت نماید.

ماده ۱۷- سازمان، نمایندگی دولت جمهوری اسلامی ایران در مجامع و مراجع تخصصی بین المللی و منطقه ای استانداردسازی، تأیید صلاحیت، ارزیابی انطباق و اندازه شناسی را برعهده خواهد داشت.

تبصره- سازمان مجاز است جهت حضور فعال در مجامع و مراجع فوق الذکر رأساً نسبت به اعزام کارشناسان خود صرفاً با تشخیص رئیس سازمان اقدام نماید.

ماده ۱۸- کلیه دستگاههای اجرایی، مراکز علمی، تحقیقاتی و پژوهشی به منظور انجام امور تحقیقات در امر تدوین استانداردها، بالا بردن کیفیت کالاهای تولید داخل، کمک به بهبود روشهای تولید و افزایش کارایی صنایع، کشاورزی، خدماتی و سایر امور مرتبط با استانداردها ملزم به همکاری با سازمان می باشند.

ماده ۱۹- تعیین عیار رسمی مصنوعات فلزات گرانبها به عنوان تنها مرجع رسمی کشور برعهده سازمان می باشد.

ماده ۲۰- تدوین استاندارد اوزان و مقیاسها و وسایل سنجش، اجرای استاندارد، نشر آگهی های قانونی، علامت گذاری و کنترل و نظارت و آزمایش ادواری اوزان و مقیاسها و وسایل سنجش تابع مقررات کلی این قانون است.

ماده ۲۱- دارا بودن هرگونه تأییدیه استاندارد کالا یا خدمات و یا علامت استاندارد از سازمان باعث سلب مسئولیت مستمر تولیدکننده یا خدمت دهنده برای حفظ و ارتقاء سطح استاندارد کالا و خدمات آنها نخواهد بود.

ماده ۲۲- سازمان می تواند اداره آزمایشگاههای مرجع، انجام تحقیقات جهت تدوین و بروزرسانی استانداردها و بالا بردن کیفیت و افزایش کارایی صنعت و بهبود روشهای تولید و خدمت را در پژوهشگاه استاندارد تجمیع نماید.

فصل سوم- ارکان سازمان

ماده ۲۳- ارکان سازمان عبارتند از:

۱- شورای عالی استاندارد

۲- رئیس سازمان

ماده ۲۴- ترکیب شورای عالی استاندارد عبارتست از:

- ۱- رئیس جمهور که ریاست شورای عالی را به عهده خواهد داشت و در غیاب ایشان معاون اول رئیس جمهور جایگزین وی خواهد بود.
  - ۲- رئیس سازمان به عنوان دبیر شورای عالی
  - ۳- معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور
  - ۴- رئیس سازمان حفاظت محیط زیست
  - ۵- وزراء اقتصاد و دارایی، علوم، تحقیقات و فناوری، راه و شهرسازی، جهاد کشاورزی، صنعت، معدن و تجارت، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، نفت، نیرو، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، ارتباطات و فناوری اطلاعات و دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
  - ۶- دادستان کل کشور
  - ۷- دو نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی با معرفی هیأت رئیسه به عنوان ناظر
  - ۸- رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران
  - ۹- رئیس شورای اصناف
  - ۱۰- دو نفر متخصص باتجربه در امور استاندارد با پیشنهاد رئیس سازمان و حکم رئیس جمهور
  - ۱۱- رئیس سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران
- تبصره ۱- جلسات شورای عالی استاندارد حداقل سالی دو بار به دعوت رئیس سازمان و دبیر شورای عالی استاندارد و با حضور حداقل دو سوم از اعضای رسمیت می یابد و تصمیمات آن با نصف به علاوه یک اعضای شورای عالی استاندارد معتبر خواهد شد.

تبصره ۲- شورای استاندارد استان به ریاست استاندار و دبیری مدیرکل استاندارد استان و عضویت مدیران کل تابع وزارتخانه‌ها و سازمان‌هایی که وزراء و روساء آن عضو شورای عالی استاندارد می‌باشند و دو نفر کارشناس به پیشنهاد مدیرکل استاندارد و حکم استاندار و یک نفر از نمایندگان استان به انتخاب نمایندگان استان تشکیل خواهد شد.

ماده ۲۵- وظایف و اختیارات شورای عالی استاندارد به شرح زیر می‌باشد:

۱- تصویب سیاست‌های راهبردی و استراتژی سازمان و نظارت بر حسن

اجرای آنها

۲- رسیدگی به گزارش رئیس سازمان در مورد اقدامات و برنامه‌های انجام شده

۳- تصویب آیین‌نامه‌های مالی، اداری و استخدای سازمان و مراکز و

واحدهای تابعه

۴- تصویب وظایف و اختیارات شورای استاندارد استان

۵- تصویب تعرفه‌های مورد نیاز به منظور خرید خدمت و ارائه خدمات سازمان

۶- تصویب حساب درآمد و هزینه سالانه سازمان که به منزله تفریغ بودجه

و مفاصاحساب سازمان می‌باشد.

۷- تصویب چارت سازمانی سازمان و تعیین پستهای سازمانی مورد نیاز

به پیشنهاد رئیس سازمان

۸- تصویب آیین‌نامه‌های تخصصی مورد نیاز فعالیت‌های سازمان در چهار

محور استانداردسازی، ارزیابی انطباق، تأیید صلاحیت، اندازه‌شناسی و سایر موارد

مورد نیاز به پیشنهاد رئیس سازمان

۹- تصویب طرح علائم استاندارد به عنوان علائم رسمی دولتی

۱۰- تصویب اجرای اجباری استانداردها در سراسر کشور، لغو یا تعلیق آنها

۱۱- اتخاذ تصمیم درباره تفویض قسمتی از اختیارات اجرایی سازمان به

سایر سازمانهای دولتی، خصوصی و تعاونی

۱۲- اتخاذ تصمیم در مورد روابط همکاری در زمینه استاندارد با سازمانهای

علمی و مؤسسات مشابه خارجی و پرداخت حق عضویتها در چهارچوب مقررات مملکتی

۱۳- تجدید نظر در سیاستهای کلی سازمان

تبصره- بازنگری سالیانه تعرفهها متناسب با نرخ اعلامی تورم توسط بانک

مرکزی برعهده سازمان خواهد بود.

رئیس سازمان

ماده ۲۶- رئیس سازمان با حکم رئیس جمهور برای مدت چهارسال

انتخاب می شود. انتصاب مجدد وی برای دورههای بعد بلامانع می باشد.

ماده ۲۷- رئیس سازمان همطراز مقامات بند «ج» قانون مدیریت خدمات

کشوری ۱۳۸۶/۷/۸ می باشد.

ماده ۲۸- رئیس سازمان بالاترین مقام اداری، مالی و فنی سازمان بوده و

وظایف ذیل را عهده دار می باشد:

- عزل و نصب کلیه مدیران و کارکنان براساس آیین نامه های مربوطه

- امضاء کلیه چکها، اسناد و اوراق مالی به همراه ذی حساب

- پیشنهاد سیاست های راهبردی و استراتژیک سازمان به شورای عالی

استاندارد جهت تصویب

- مدیریت و نظارت بر حفظ استقلال کامل مأموریتها، وظایف و

اختیارات سازمان

- پیشنهاد تعرفه های مورد نیاز سازمان جهت تصویب به شورای عالی استاندارد

- پیشنهاد آیین‌نامه‌های اداری، مالی و استخدامی جهت تصویب به شورای عالی استاندارد

- پیشنهاد کلیه آیین‌نامه‌های مورد نیاز سازمان جهت تصویب به شورای عالی استاندارد

- نظارت بر حسن جریان امور در سازمان

- بررسی و تأیید دستورالعمل و روش‌های اجرایی سازمان

- تلاش در جهت خودکفایی مالی از طریق ارائه خدمات و تعرفه‌های

مصوب آن و کاهش وابستگی منابع مورد نیاز سازمان و واحدها و مراکز تابعه از بودجه عمومی کشور

تبصره- رئیس سازمان مجاز می‌باشد اختیارات خود را به نمایندگان

تام‌الاختیار تفویض نماید.

ماده ۲۹- رئیس سازمان استاندارد عضویت شورای عالی حفاظت محیط

زیست، شورای پژوهش‌های علمی کشور، شورای عالی کار، شورای مرکز توسعه

صادرات ایران، شورای ساماندهی مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور،

شورای عالی نظارت اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران، شورای عالی علوم

تحقیقات و فناوری و شورای عالی سلامت را عهده‌دار خواهد بود.

فصل چهارم - جرائم و مجازات‌ها

ماده ۳۰- تخطی از مقررات ماده (۱۱) این قانون جرم محسوب و متخلفین

با رعایت شرایط و امکانات و دفعات مراتب جرم اعم از تذکر، تهدید و اخذ

تعهد توسط سازمان به حبس از نود و یک روز تا دو سال و جزای نقدی از ده

میلیون ریال تا دویست میلیون ریال با حکم محاکم صالحه محکوم خواهند شد.

تبصره ۱- تمرکز، توزیع، فروش و نگهداری کالاهای وارداتی فاقد کد ملی و یا نشان طرح شبیه ممنوع و مشمول قانون نحوه اعمال تعزیرات حکومتی راجع به قاچاق کالا و ارز خواهد بود.

تبصره ۲- سازمان می‌تواند علاوه بر اعلام جرم و درخواست تعقیب متخلفین موضوع ماده (۱۱) از مراجع قضائی، فرآورده‌های خارج از استاندارد و فاقد علامت استاندارد و تأییدیه سازمان را از مراکز تولید، تمرکز، توزیع و فروش جمع‌آوری و توقیف نموده و به‌منظور جلوگیری از ادامه تولید این‌گونه فرآورده‌ها، ابزار، ماشین‌آلات و وسایل تولید مربوط را موقتاً لاک و مهر نماید.

تبصره ۳- فرآورده‌های موضوع تبصره (۴) این ماده پس از کشف توسط بازرسان و کارشناسان سازمان مورد بررسی قرار گرفته و قابلیت مصرف (انسانی و حیوانی) و بهسازی و اصلاح آن و یا استفاده به‌عنوان مواد اولیه یا ضایعات و یا احتمالاً معدوم نمودن این قبیل فرآورده‌ها معین گشته و پس از صدور حکم توقیف از سوی مراجع قانونی معدوم و یا به‌فروش رسیده و وجوه حاصله به حساب خزانه واریز و معادل آن در چهارچوب قانون بودجه کل کشور به مصرف توسعه و تجهیز آزمایشگاه‌های سازمان می‌رسد.

تبصره ۴- مراجع ذی‌صلاح رسیدگی‌کننده علاوه بر مجازات‌های مقرر قانونی می‌توانند تولیدکنندگان کالا و خدمات غیر استاندارد را مجبور به جمع‌آوری کالاها و خدمات از طریق فراخوان از سطح بازار نمایند.

ماده ۳۱- هرکس مشخصات فرآورده‌های مشمول استاندارد اجباری را پس از تهیه، تولید یا ساخت تغییر دهد یا ظروف و وسایل بسته‌بندی مخصوص فرآورده‌های استاندارد شده برای بسته‌بندی و عرضه و فروش فرآورده‌های خارج از استاندارد استفاده کند، یا به قصد تقلب و یا به هر کیفیتی در قوطی، بسته، جعبه و لفاف محتوی فرآورده‌های مشمول استاندارد اجباری دخل و تصرف

نماید و یا به جای جنس استاندارد شده جنس دیگری تحت همان عنوان عرضه کند و یا به فروش رساند و یا نسبت به چاپ علامت استاندارد بدون مجوز اقدام نماید و یا تبلیغات غیر واقع در خصوص استاندارد کالا یا خدمت مبادرت نماید، به حبس از شش ماه تا دو سال و جزای نقدی ده میلیون ریال تا صد میلیون ریال محکوم خواهد شد.

تبصره - هرکس به قصد تقلب از برگهای آزمایش و تشخیص مشخصات فرآورده‌های سازمان استفاده کند و یا نام و همچنین پروانه کاربرد علامت استاندارد ایران را در غیر مورد استفاده و یا نام و علامت استاندارد ایران را بدون دریافت پروانه یا تأییدیه از سازمان استاندارد استفاده نماید به مجازاتهای مصرح در تبصره ماده (۵۲۵) قانون مجازات اسلامی محکوم خواهد شد.

ماده ۳۲- هرگاه ارتکاب یکی از جرائم مذکور در این قانون موجب بیماری یا آسیبی گردد مرتکب حسب نتایج حاصله به مجازاتهای زیر محکوم می‌شود.

- ۱- در صورتی که مدت معالجه زائد بر دوماه نباشد، مجازات مرتکب شش ماه تا دو سال حبس تعزیری و ده تا سی میلیون ریال جزای نقدی
  - ۲- در صورتی که مدت معالجه زائد بر دوماه باشد مجازات مرتکب یک تا سه سال حبس تعزیری و بیست میلیون تا شصت میلیون ریال جزای نقدی
  - ۳- در صورتی که موجب نقص عضو شد، مجازات مرتکب سه الی ده سال حبس تعزیری و چهل میلیون تا صد میلیون ریال جزای نقدی
  - ۴- در صورتی که منتهی به مرگ شود، مجازات مرتکب سه الی پانزده سال حبس تعزیری و شصت میلیون تا دویست میلیون ریال جزای نقدی
- در تمام موارد فوق در صورت شکایت مصرف‌کننده و به شرط اقوی بودن سبب از مباشر، دیه و خسارت مصرف‌کننده بر اساس قانون مجازات اسلامی و بر طبق حکم محاکم صالحه جبران می‌گردد.

ماده ۳۳- هر کاسب و تاجر و یا هر شخص حقیقی و حقوقی که به‌نحوی به امور تولید، تجارت، ارائه خدمات و داد و ستد عمومی اشتغال دارد، چنانچه دارای اوزان و مقیاسها و وسایل سنجش تقلبی یا غیر قانونی بوده و یا با اوزان و مقیاسهای تقلبی و غیر قانونی داد و ستد کند، با رعایت شرایط و امکانات خطای و دفعات و مراتب جرم و مراتب تعزیر اعم از تذکر، تهدید و أخذ تعهد توسط سازمان به حبس از دو ماه تا دو سال و جزای نقدی از پنج میلیون تا پنجاه میلیون ریال به‌علاوه استرداد معادل اموالی که با تقلب کسب کرده با حکم محاکم صالحه محکوم خواهد شد و اوزان و مقیاسها و وسایل سنجش مذکور به نفع سازمان ضبط خواهد شد.

ماده ۳۴- مسؤولین واحدهای تولیدی و خدماتی و محل‌های عرضه و فروش کالاهای مشمول استاندارد اجباری چنانچه از ورود بازرسان و کارشناسان سازمان در امر بازرسی جلوگیری به‌عمل آورند و یا از انجام بازرسی و نمونه‌برداری ممانعت نمایند به حبس از پنج‌ماه تا یک‌سال و جزای نقدی از ده‌میلیون تا یکصد میلیون ریال محکوم خواهند شد.

ماده ۳۵- سازمان می‌تواند از طریق بازرسان خود فعالیت اشخاص حقیقی و حقوقی موضوع این قانون را نظارت و بازرسی نموده و در صورت مشاهده تخلف مراتب را به شعب دادگاه عمومی مستقر در سازمان استاندارد و یا سازمان تعزیرات حکومتی گزارش نماید. متخلفین به مجازات مقرر در ماده (۳۴) محکوم خواهند شد.

ماده ۳۶- قوه قضائیه مکلف است شعب ویژه‌ای از دادگاه عمومی را به‌منظور رسیدگی به جرائم موضوع این قانون با درخواست سازمان در مراکز استانی سازمان ایجاد نماید.

ماده ۳۷- چنانچه مصرف‌کننده از غیر استاندارد بودن کالا یا خدمت متحمل خسارت و ضرری شده باشد عرضه‌کننده یا تولیدکننده و یا ارائه‌دهنده خدمت علاوه بر جبران خسارت شاکی به جریمه نقدی از ده میلیون تا دویست میلیون ریال با حکم محاکم صالحه یا تعزیرات حکومتی محکوم خواهد شد.

ماده ۳۸- کلیه جرائم این قانون از جرائم عمومی محسوب و بدون شکایت شاکی خصوصی از طریق سازمان قابل تعقیب است.

ماده ۳۹- در مواردی که تخلفاتی از انواع مختلف توسط متخلف صورت گیرد برای هر یک از جرائم مجازات جداگانه تعیین می‌شود.

ماده ۴۰- هرگاه برای تخلفات مذکور در این قانون در سایر قوانین کیفر شدیدتری مقرر شده باشد مرتکب به مجازات اشد محکوم خواهد شد.

فصل پنجم- منابع مالی و بودجه

ماده ۴۱- سازمان دارای استقلال مالی و اداری می‌باشد و اداره امور آن براساس مفاد این قانون و سایر قوانین و مقررات مربوطه انجام می‌گیرد.

ماده ۴۲- منابع مالی سازمان به شرح ذیل است:

۱- اعتباراتی که همه‌ساله به صورت کمک و طی ردیف خاصی در بودجه سالیانه کشور منظور می‌شود.

۲- درآمدهای اختصاصی ارزی و ریالی ناشی از ارائه خدمات و یا فروش تولیدات

۳- هدایا و کمکهای اشخاص حقیقی و حقوقی

۴- دریافت تسهیلات به صورت ریالی و ارزی از منابع داخلی و خارجی با

تصویب شورای عالی استاندارد

۵- درآمدهای حاصل از فروش باقیمانده نمونه‌های کالا
ماده ۴۳- کلیه درآمدهای سازمان پس از واریز به خزانه عیناً حسب قانون
بودجه کل کشور و به‌عنوان درآمد اختصاصی در اختیار سازمان قرار می‌گیرد.

فصل ششم - سایر مقررات

ماده ۴۴- سازمان تابع آیین‌نامه استخدامی خاص بوده که به تصویب
شورای عالی استاندارد خواهد رسید.

ماده ۴۵- سازمان اجازه دارد به‌میزان پنج درصد (۵٪) درآمدهای خود را
جهت تشویق پرسنل، تجهیز آزمایشگاهها و توسعه ساختمانها و ابنیه سازمان
به شرح ذیل هزینه نماید:

۱- چهل درصد (۴۰٪) از اعتبار فوق را به منظور تشویق، ترغیب، پاداش
توانمندسازی هزینه‌های رفاهی، درمانی و کمک هزینه مسکن کارکنان سازمان
پرداخت نماید.

۲- سی درصد (۳۰٪) از اعتبار فوق را به منظور تجهیز ساختمانها و خانه‌های
سازمانی و حق مسکن نیروهای شاغل ورودی و خروجی رسمی کشور هزینه نماید.

۳- سی درصد (۳۰٪) از اعتبار فوق را به منظور تجهیز آزمایشگاهها و توسعه
ساختمانهای سازمان در سطح کشور هزینه نماید.

تبصره - مصرف پنجاه درصد (۵۰٪) اعتبار ماده (۳۰) از شمول قانون محاسبات
عمومی و سایر قوانین و مقررات عمومی دولت مستثنی بوده و تابع قانون «نحوه
هزینه کردن اعتباراتی که به موجب قانون از رعایت قانون محاسبات عمومی و سایر
مقررات عمومی دولت مستثنی هستند، مصوب ۱۳۶۴/۱۱/۶» می‌باشد.

ماده ۴۶- باتصویب این قانون کلیه اموال منقول و غیرمنقول، تجهیزات، داراییها، تعهدات، نیروهای انسانی، مطالبات و امکانات و واحدهای وابسته به مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران از جمله پژوهشگاه استاندارد به سازمان منتقل می گردد.

ماده ۴۷- از تاریخ تصویب این قانون کلیه قوانین و مقررات مغایر با آن از جمله قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب سال ۱۳۷۱ مجلس شورای اسلامی و قانون اصلاح قانون قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب سال ۱۳۷۶ مجلس شورای اسلامی لغو می گردد.

سوابق

قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۴-۱۳۹۰) مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵

ماده ۲۳۴ - در راستای سیاستهای کلی برنامه پنجم دولت مکلف است در اجرای مفاد این قانون به نحوی عمل نماید که تا پایان برنامه پنجم اهداف زیر تحقق یابد:

الف- رشد نرخ متوسط هشت درصد (۸٪) سالانه تولید ناخالص داخلی

ب - کاهش شکاف پس انداز و سرمایه گذاری از طریق ایجاد سازوکارهای تشویقی و انگیزش برای تبدیل پس انداز ملی به سرمایه گذاری ملی و حفظ نسبت پس انداز به تولید ناخالص داخلی به میزان متوسط چهل درصد (۴۰٪)

ج- قطع وابستگی هزینه های جاری دولت به درآمدهای نفت و گاز تا پایان برنامه

د- انجام اقدامات ضروری و لازم برای کاهش نرخ بیکاری به هفت درصد (۷٪) در پایان برنامه

ه- کاهش فاصله دودک بالا و پایین درآمدی جامعه از طریق اتخاذ سیاستهای اجرایی مناسب و نیز استقرار سیستم تأمین اجتماعی فراگیر، گسترش پایه مالیاتی و توزیع مجدد درآمدها به طوری که ضریب جینی در پایان برنامه به (۰/۳۵) برسد.

و - توسعه و تقویت نظام استاندارد ملی

قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸

ماده ۷۱ - سمتهای ذیل مدیریت سیاسی محسوب شده و به عنوان مقام شناخته میشوند و امتیاز شغلی مقامات مذکور در این ماده به شرح زیر تعیین می گردد:

الف - رؤسای سه قوه (۱۸۰۰۰) امتیاز.

ب - معاون اول رئیس جمهور، نواب رئیس مجلس شورای اسلامی و اعضاء شورای نگهبان (۱۷۰۰۰) امتیاز.

ج - وزراء، نمایندگان مجلس شورای اسلامی و معاونین رئیس جمهور (۱۶۰۰۰) امتیاز.

د - استانداران و سفراء (۱۵۰۰۰) امتیاز.

ه - معاونین وزراء (۱۴۰۰۰) امتیاز.

تبصره ۱ - نخست وزیران دوران انقلاب اسلامی با مقامات بند (ب) این ماده همتراز میگردند و تعیین سایر پستهای همتراز به عهده هیأت وزیران بوده و تعیین همطرازی پستهای کارکنان اداری مجلس به عهده رئیس مجلس خواهد بود.

تبصره ۲ - علاوه بر حقوق موضوع ماده فوق و امتیاز ویزگیهای شاغل (مذکور در ماده (۶۶)) که حقوق ثابت تلقی میگردد فوقالعادههای ماده (۶۸) این قانون نیز حسب مورد به مقامات تعلق خواهد گرفت.

تبصره ۳ - مقامات مذکور در این ماده که حداقل دوسال در پست مدیریتهای سیاسی انجام وظیفه نموده یا بنمایند پس از تصدی مقام در صورتی که به سمت پائینتری منصوب شوند، چنانچه حقوق ثابت و فوق العاده مستمر آنها در مسؤولیت جدید از هشتاد درصد (۸۰٪) حقوق ثابت و فوقالعاده مستمر وی در پست قبلی کمتر باشد به میزان مابالتفاوت تا (۸۰٪) را تفاوت تطبیق دریافت خواهند نمود. این تفاوت تطبیق با ارتقاءهای بعدی (عوامل شغل و شاغل و فوق العادهها) مستهلک می گردد و این مابالتفاوت در محاسبه حقوق بازنشستگی و وظیفه نیز ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۴ - دولت مجاز است با پیشنهاد سازمان، برخی از امتیازات قانونی مقامات موضوع این قانون (به استثناء حقوق و مزایا) را به مشاغل خاص ویژه مدیریت حرفهای و یا سمتهای خاص و ویژه قضائی تسری دهد.

کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازاتهای باز دارنده) (مصوب ۱۳۷۵/۳/۲)

ماده ۵۲۵ - هر کس یکی از اشیای ذیل را جعل کند یا به علم به جعل یا تزویر استعمال کند یا داخل کشور نماید علاوه بر جبران خسارت وارده به حبس از یک تا ده سال محکوم خواهد شد:

۱ - احکام یا امضاء یا مهر یا دستخط معاون اول رئیس جمهور یا وزراء یا مهر یا امضای اعضای شورای نگهبان یا نمایندگان مجلس شورای اسلامی یا مجلس خبرگان یا قضات یا یکی از رؤسا یا کارمندان و مسئولین دولتی از حیث مقام رسمی آنان.

۲ - مهر یا تمبر یا علامت یکی از شرکتها یا مؤسسات یا ادارات دولتی یا نهادهای انقلاب اسلامی.

۳ - احکام دادگاهها یا اسناد یا حوالههای صادره از خزانه دولتی.

۴ - منگنه یا علامتی که برای تعیین عیار طلا یا نقره به کار می رود.

۵ - اسکناس رایج داخلی یا خارجی یا اسناد بانکی نظیر براتهای قبول شده از طرف بانکها یا

چک‌های صادره از طرف بانک‌ها و سایر اسناد تعهدآور بانکی.
تبصره - هر کس عمداً و بدون داشتن مستندات و مجوز رسمی داخلی و بین‌المللی و به منظور
القاء شبهه در کیفیت تولیدات و خدمات از نام و علائم استاندارد ملی یا بین‌المللی استفاده نماید
به حداکثر مجازات مقرر در این ماده محکوم خواهد شد.

**قانون نحوه هزینه گردن اعتباراتی که به موجب قانون از رعایت قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی
دولت مستثنی هستند مصوب ۱۳۶۴/۱۱/۶**

ماده واحده - مصرف اعتبارات جاری و عمرانی که به نحوی از انحاء از قانون محاسبات عمومی
و سایر مقررات عمومی دولت و یا آیین‌نامه معاملات دولتی مستثنی بوده و تابع مقررات خاص
گردیده است (به استثنای هزینه‌های جنگی که با رعایت تبصره ۹ و ۴۵ قانون بودجه سال
۱۳۶۴ انجام می‌گیرد) تحت ضوابط زیر مجاز می‌باشد:

الف - مبادله موافقتنامه دستگاهها با وزارت برنامه و بودجه در مورد هر یک از برنامه‌ها و طرحها
و فعالیتهای و پروژه‌های الزامی است و دستگاههای اجرایی مکلف به رعایت موارد مندرج در
موافقتنامه‌های مذکور می‌باشند.

ب - مسئولیت تشخیص و تعهد و تسجیل و صدور حواله در مورد دستگاههای اجرایی و
نهادهای انقلاب اسلامی حسب مورد به عهده وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی مربوط و یا
مقامات مجاز از طرف آنها خواهد بود.

ج - وجوه لازم برای انجام هزینه از محل اعتبارات مندرج در بودجه سالیانه در مورد
دستگاههای اجرایی که دارای ذیحساب هستند، با درخواست وجه از طرف ذیحساب و در مورد
دستگاههایی که طبق قانون فاقد ذیحساب هستند، با درخواست وجه از طرف مسئول امور مالی
که توسط دستگاه ذیربط به وزارت امور اقتصادی و دارایی معرفی شده و یا خواهد شد توسط
خزانه به حساب بانکی دستگاه مربوط که از طرف خزانه در تهران در بانک مرکزی جمهوری
اسلامی ایران و در شهرستانها در یکی از شعب بانک ملی ایران افتتاح شده و یا خواهد شد واریز
می‌گردد. حسابهای مذکور با حداقل دو امضای مجاز که یکی از آنها حسب مورد امضای
ذیحساب یا مسئول امور مالی مربوط خواهد بود قابل استفاده می‌باشد.

د - نصاب و نحوه انجام معاملات با رعایت صرفه و صلاح دولت به شرح زیر می‌باشد:

- ۱ - معاملات تا مبلغ یک میلیون ریال به مسئولیت مأمور خرید.
- ۲ - معاملات از ۱,۰۰۰,۰۰۱ ریال تا ۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال با تأیید مأمور خرید یا واحد تدارکاتی
حسب مورد تصویب بالاترین مقام دستگاه اجرایی یا مقام مجاز از طرف او.
- ۳ - معاملات بیش از پنج میلیون ریال به تأیید و مسئولیت وزیر ذیربط یا بالاترین مقام دستگاه
اجرایی ذیربط یا مقامات مجاز از طرف ایشان.

ه - میزان پیش پرداخت که از ۴۰ درصد تجاوز نخواهد کرد و تنخواه گردان و سپرده حسن انجام
کار و همچنین نوع و میزان تضمینی که می‌بایست در قبال پیش پرداخت و یا حسن انجام کار اخذ

گردد به تشخیص و مسئولیت بالاترین مقام دستگاه اجرایی یا مقام مجاز از طرف او خواهد بود.

و - کلیه اسناد هزینه‌های انجام شده باید متکی به مدارک زیر باشد:

۱ - تنظیم قرارداد و یا گرفتن فاکتور الزامی است، مگر در مواردی اضطراری که نیاز به تأمین کالا از قبل قابل پیش‌بینی نباشد و خرید به اندازه رفع اضطرار صورت گیرد و دولت و مؤسسات وابسته به شهرداریها و بانکها و نهادهای انقلاب اسلامی در تولید و توزیع آن به نحوی از انحاء مداخله و یا مداخلت نداشته باشند.

تشخیص موارد اضطراری و تعیین میزان آن به عهده وزیر و یا بالاترین مقام دستگاههای فوق یا مقام مجاز از طرف آنها خواهد بود.

۲ - در مورد خریدهای داخلی فاکتور خرید یا صورت مجلس خرید با رعایت مفاد بند (۱) فوق، رسید انبار یا صورت مجلس تحویل کالا.

۳ - در مورد خریدهای خارجی اعلامیه بانک و در موارد جزئی صورتحساب فروشنده مدارک ترخیص کالا از گمرک و رسید انبار یا صورت مجلس تحویل کالا.

۴ - در مورد پرداخت حقوق و دستمزد و مزایا و هر نوع پرداخت پرسنلی دیگر، گواهی انجام کار از طرف مقامات مجاز و امضای گیرنده وجه و یا گواهی بانک دایر بر واریز وجه به حساب بانکی ذینفع.

۵ - مصرف اعتبار هزینه‌های خارج از کشور با امضای وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی ذیربط و امضای مسئول امور مالی آن دستگاه به هزینه قطعی منظور خواهد شد.

۶ - در مورد کارهایی که به پیمانکار محول می‌شود قرارداد مربوط و تأییدیه تحویل کالا و یا انجام خدمت موضوع قرارداد توسط بالاترین مقام دستگاه اجرایی یا مقام مجاز از طرف او.

ز - دستگاههای اجرایی مکلفند حساب این قبیل اعتبارات را نگهداری و در مواعیدی که از طرف دیوان محاسبات کشور تعیین و اعلام می‌شود به دیوان مزبور و وزارت امور اقتصادی و دارایی ارائه نمایند و دیوان محاسبات کشور حساب مذکور و اسناد مربوط را رسیدگی خواهد کرد.

ح - اموالی که از محل اعتبارات موضوع این قانون خریداری می‌شود، اموال دولتی محسوب می‌گردد.

ط - تعریف اصلاحاتی که در این قانون بکار رفته است، تابع تعاریف مندرج در قوانین و مقررات مربوط می‌باشد.

ی - وزراء و استانداران و رؤسای دستگاههای اجرایی و کمیته انقلاب اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی و دفتر تبلیغات قم، نهضت سوادآموزی، بنیاد شهید، بنیاد امور مهاجرین جنگ تحمیلی، امور امداد امام و هر مؤسسه و نهاد دیگری که از درآمدهای عمومی استفاده نمایند مکلفند فهرست هزینه‌ها و عملیاتی را که در وزارتخانه‌ها مؤسسات دولتی و نهادهای انقلابی زیر نظر آنها به موجب مجوزهای قانونی خاص خارج از مقررات قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی و یا از محل اعتبار ماده (۱۷) انجام می‌شود همراه با گزارش توجیهی هر چهار ماه یک بار از طریق نخست‌وزیر به کمیسیون برنامه و بودجه و سایر کمیسیونهای مربوط مجلس شورای اسلامی ارسال دارند.

ک - ذیحسابیها و مسئولان کلیه دستگاههای اجرایی موظفند تا پایان فروردین ماه هر سال، مانده وجوه استفاده نشده و مانده تنخواه گردان مشمول این قانون را به خزانه واریز نمایند.

وزارت امور اقتصادی و دارایی در خاتمه مهلت مذکور در فوق فهرست وجوه استفاده نشده موضوع این قانون را به اطلاع وزارت برنامه و بودجه و دیوان محاسبات کشور خواهد رساند.

ل - تخلف از این قانون تصرف غیر مجاز در اموال دولتی محسوب می گردد و در صورتی که موجب تضییع مالی از دولت شده باشد، متخلف به پرداخت معادل میزان مورد تخلف طبق موازین شرعی و تعزیر مطابق نظر حاکم شرع محکوم خواهد شد.

م - آیین نامه اجرایی این قانون با رعایت مراتب فوق حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ تصویب این قانون حسب مورد نیاز، بنا به پیشنهاد وزیر و یا وزرای مربوط و تأیید وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت برنامه و بودجه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

قانون راجع به اجازه تأسیس مؤسسه استاندارد ایران

مصوب ۱۳۳۹/۳/۱۷

ماده ۱ - وزارت بازرگانی مجاز است سازمانی به نام (مؤسسه استاندارد ایران) تأسیس و به صورت بازرگانی اداره نماید.

وظایف این سازمان به شرح زیر است:

۱ - مطالعه و تحقیق درباره محصولات کشاورزی و مصنوعات مختلفه از نظر طبقه بندی در تعیین استاندارد رسمی کلیه کالاها مخصوصاً کالاهای صادراتی.

۲ - راهنمایی علمی و فنی تولیدکنندگان و صادرکنندگان و واردکنندگان انواع کالاها.

۳ - تطبیق با نمونه استانداردهای معینه و صدور گواهینامه مربوطه.

۴ - نظارت در تعیین عیار مصنوعات فلزات گرانبها و علامت گذاری آنها.

ماده ۲ - مشی کلی و رئوس مسایل فنی و مالی و اداری مؤسسه استاندارد ایران با تصویب شورای عالی خواهد بود شورای عالی مرکب از هفت نفر به شرح زیر است:

وزیر بازرگانی (با قائم مقام او) که ریاست شورای عالی را خواهد داشت.

سه نفر متخصص به انتخاب وزیر بازرگانی - یک نفر نماینده از وزارت صنایع و معادن - یک نفر نماینده از وزارت کشاورزی و یک نفر نماینده از اتاق بازرگانی تهران.

تبصره - چنانچه در هر مورد امری پیش آید که مربوط به یکی از سازمانهای دولتی باشد نماینده آن سازمان به عنوان مطلع برای شرکت در شورای عالی استاندارد دعوت خواهد شد.

ماده ۳ - رییس مؤسسه استاندارد ایران از طرف وزیر بازرگانی از بین کارشناسانی که دارای تحصیلات عالی در رشته شیمی بوده و در قسمت تعیین استاندارد کالاهای مختلفه تجربه و تخصص کافی داشته باشند انتخاب خواهد شد.

ماده ۴ - بودجه مؤسسه استاندارد ایران از محل بودجه تشویق صادرات و بودجه وزارت بازرگانی و وجوه دریافتی از متقاضیان طبق ماده پنج این قانون تأمین خواهد شد.

تبصره - بودجه سالیانه مؤسسه استاندارد ایران در حدود اعتبارات مصوبه در این ماده تنظیم و پس

از تصویب شورای عالی و موافقت وزارت دارایی و بازرگانی به موقع اجرا گذارده خواهد شد.
ماده ۵ - مؤسسه استاندارد ایران مجاز است در مقابل خدمتی که به صورت کمکهای فنی انجام می‌دهد بر طبق آیین‌نامه‌ای که به تصویب کمیسیونهای بازرگانی مجلسین خواهد رسید حق عادلانه‌ای دریافت نماید.
ماده ۶ - وزارت بازرگانی مأمور اجرای این قانون است.

قانون عضویت مؤسسه استاندارد ایران در سازمان بین‌المللی استاندارد ها

مصوب ۱۳۴۳/۲/۱۵

ماده واحده - به وزارت اقتصادی اجازه داده می‌شود که مؤسسه استاندارد ایران را به منظور تبادل اطلاعات با سازمانهای مشابه و کسب نظر مشورتی و جلب کمکهای فنی در راه ایجاد و رسمی کردن و اشاعه استانداردها به عضویت سازمان بین‌المللی استاندارد ها که مرکز آن فعلاً در ژنومی باشد درآورد.
تبصره - حق عضویت سازمان مذکور سالانه از محل اعتبار درآمد تشویق صادرات قابل پرداخت است.

اساسنامه مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

مصوب ۱۳۴۴/۴/۹

فصل اول کلیات

ماده ۱ - مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران که به موجب قانون هفدهم خرداد ماه ۱۳۳۹ تأسیس شده مؤسسه‌ای است انتفاعی دارای شخصیت حقوقی که طبق اصول بازرگانی و مقررات این اساسنامه اداره می‌شود.
ماده ۲ - مرکز اصلی مؤسسه تهران است و در صورت لزوم می‌تواند در هر یک از نقاط کشور اداره یا شعبه نمایندگی تأسیس نماید.
ماده ۳ - وظایف مؤسسه:
الف - تعیین استاندارد کالاهای کشاورزی و دامی و صنعتی و معدنی.
ب - تطبیق استاندارد تعیین شده با نمونه کالاها و صدور گواهینامه انطباق کالای تولیدی یا صادراتی با استاندارد تعیین شده.
پ - مطالعه و تحقیق درباره روش‌های تولیدی و ماشینهای نمونه به منظور بهره‌برداری اشخاص و مؤسسات از منابع نیرو و مواد خام.
ت - راهنمایی علمی و فنی تولیدکنندگان و فروشندگان انواع کالاها.
ث - انجام هر گونه عملیات و خدمات مجاز به منظور ترویج و توسعه استاندارد محصولات و مصنوعات مختلفه و ابداع روش‌های جدید تولید وانگ‌زدن فلزات گرانبها.
ج - صدور پروانه تهیه و تولید وسائل اندازه‌گیری و نظارت در اوزان و مقیاسها طبق قوانین مصوب ۱۸ دی ماه ۱۳۱۱ به منظور یکنواخت کردن آنها در سراسر کشور.
ماده ۴ - دارایی مؤسسه:

دارایی مؤسسه عبارت است از کلیه ابنیه و تأسیسات علمی و صنعتی و لوازم فنی و اثاثه اداری و همچنین وسایل آزمایشگاه‌های سابق گمرک و اموال و دارایی اداره اوزان و مقیاسها و کارخانه خرمای خرمشهر به انضمام سایر موجودیهای مؤسسه در آخر سال ۱۳۴۳.

تبصره - مؤسسه استاندارد موظف است از تاریخ تصویب این اساسنامه حداکثر ظرف سه ماه کلیه دارایی خود را طبق آنچه در پایان سال ۱۳۴۳ موجود بوده است وسیله هیأتی مرکب از کارشناسان رسمی و فنی و مالی ارزیابی و قیمت قطعی آنها را معین و به استحضار و تصویب شورای عالی در دفاتر ثبت نماید.

هر گونه تغییرات در اموال و دارایی مؤسسه از اول سال ۱۳۴۴ تا تاریخ ارزیابی نیز در دفاتر ثبت خواهد شد.

فصل دوم - ارکان مؤسسه

ماده ۵ - ارکان مؤسسه به قرار زیر است:

الف - شورای عالی.

ب - هیأت مدیره.

پ - بازرس.

شورای عالی.

ماده ۶ - شورای عالی مؤسسه مرکب است از ۷ نفر به شرح زیر:

الف - وزیر اقتصاد یا قائم مقام او که ریاست شورای عالی را خواهد داشت.

ب - سه نفر متخصص در امور استاندارد به انتخاب وزیر اقتصاد.

پ - یک نفر نماینده از طرف وزارت کشاورزی.

ت - یک نفر نماینده از طرف اتاق صنایع و معادن ایران.

ث - یک نفر نماینده از طرف اتاق بازرگانی تهران.

تبصره - اگر در موردی امری پیش آید که مربوط به یکی از سازمانهای ذینفع باشد نماینده آن سازمان به عنوان مطلع برای شرکت در شورای عالی مؤسسه دعوت خواهد شد.

ماده ۷ - وظایف شورای عالی در اجرای ماده ۲ قانون تأسیس مؤسسه عبارت است از:

الف - تعیین خط مشی کلی رئوس مسایل فنی و مالی و اداری و تصویب اصول عمومی طرحهای تحقیقاتی و برنامه توسعه و ترویج استاندارد محصولات کشاورزی و دامی و صنعتی و معدنی.

ب - اجازه تأسیس و توسعه آزمایشگاههای تحقیقاتی و تهیه ماشین آلات و لوازم برای ترویج استاندارد محصولات و مصنوعات مختلفه و یکنواخت کردن اوزان و مقیاسها و انگ گذاری فلزات گرانبها.

پ - تصویب استانداردهای تعیین شده برای کالاهای مختلف و اتخاذ تصمیم در مورد نحوه اجرای آنها.

ت - تصویب بودجه سالانه مؤسسه و استماع گزارش هیأت مدیره و بازرس در مورد وضع مالی و اداری مؤسسه و بررسی وضعیت پیشرفت طرحهای در دست اجرا و اتخاذ تصمیم درباره آنها.

ث - تصویب تراژنامه و حساب سود و زیان و میزان استهلاك اموال.

ج - تصویب آیین‌نامه‌های اداری و مالی و فنی و اتخاذ تصمیم نسبت به پیشنهادهای هیأت مدیره.

ج - پیشنهاد افزایش یا کاهش دارایی به وزارت اقتصاد.

ماده ۸ - شورای عالی به ریاست وزیر اقتصاد و یا قائم‌مقام او بنا به دعوت مدیر عامل مؤسسه تشکیل جلسه خواهد داد و تصمیمات لازم به اکثریت آراء اتخاذ خواهد شد.

تبصره ۱ - وزیر اقتصاد یا قائم مقام او در شورای عالی می‌تواند هر موقع که مقتضی بداند جلسات شورای عالی را با تعیین دستور و به موجب دعوت‌نامه کتبی تشکیل دهد.

تبصره ۲ - مذاکرات و تصمیمات شورای عالی به ترتیب تاریخ تشکیل جلسه در دفتری ثبت و به امضای رییس جلسه خواهد رسید.

ماده ۹ - مدیران و بازرسان مؤسسه حق حضور و شرکت در مذاکرات جلسات شورای عالی را دارند ولی حق شرکت در رأی را ندارند.

هیأت مدیره

ماده ۱۰ - هیأت مدیره مؤسسه مرکب از پنج نفر (یک نفر رییس و چهار نفر عضو) خواهد بود که برای مدت ۴ سال به شرح زیر انتخاب می‌شود.

الف - مدیر عامل مؤسسه که سمت ریاست هیأت مدیره را خواهد داشت از طرف وزیر اقتصاد از بین کارشناسانی که دارای تحصیلات عالیه درشته شیمی می‌باشد و در قسمت تعیین استاندارد کالاهای مختلفه تجربه و تخصص کافی دارند انتخاب و با تصویب هیأت وزیران به موجب فرمان‌ملوکانه منصوب می‌شود.

پس از پایان مدت ممکن است مجدداً نیز به این سمت انتخاب و منصوب گردد.

ب - چهار نفر اعضای هیأت مدیره که عنوان معاونین رییس هیأت و مدیر عامل را دارند توسط وزیر اقتصاد از بین اعضای مؤسسه که صلاحیت علمی آنها محرز بوده باشد و تجربه کافی در امور اداری و مالی - استاندارد کالاها - فنی - ترویج استانداردها داشته باشند با موافقت شورای عالی انتخاب و منصوب می‌شوند.

ماده ۱۱ - جلسات هیأت مدیره بر حسب دعوت رییس همه هفته با حضور مدیر عامل و لااقل دو نفر از اعضای هیأت مدیره در مرکز اصلی مؤسسه تشکیل می‌شود.

خلاصه مذاکرات و تصمیمات هیأت مدیره باید در دفتری ثبت و به امضای حاضرین در جلسه برسد.

ماده ۱۲ - وظایف هیأت مدیره به قرار زیر است:

الف - هیأت مدیره مشترکاً مسئول حفظ مصالح و منافع مؤسسه بوده و هر یک از مدیران طبق وظایفی که بر عهده آنان گذاشته شده مسئولیت دارند.

ب - هیأت مدیره در اولین جلسه خود برنامه تشکیل جلسات و مسئولیت هر یک از مدیران را با ذکر نام قسمت‌ها و ادارات مختلف مؤسسه که باید تحت نظر مستقیم آنان اداره شود تعیین و بلافاصله به شورای عالی گزارش می‌نمایند.

پ - بررسی و اظهار نظر نسبت به موضوعاتی که مدیر عامل جهت پیشنهاد به شورای عالی آماده می‌نماید.

ت - تصویب پیمان و قراردادهای استاندارد کالاها با تولیدکنندگان و صادرکنندگان و همچنین تصویب هر گونه پیشنهاد مربوط به هر گونه معاملات و خدمات مجاز در حدود اعتبارات پیش‌بینی شده و موافقت با انجام هر گونه معاملات قانونی که برای پیشرفت مقاصد مؤسسه مفید و لازم باشد.

ث - رسیدگی به گزارش مدیر عامل درباره عملکرد مؤسسه و ترازنامه و حساب سود و زیان و تأیید و امضای آن جهت طرح در شورای عالی.

ج - بررسی و مطالعه مسایل مربوط به روابط با سازمان بین‌المللی استاندارد و مجامع علمی جهانی و مؤسسات استاندارد کشورهای مختلف.

چ - تصویب سازمان داخلی مؤسسه با رعایت مصوبات شورای عالی و اتخاذ تصمیم نسبت به مسایلی که از طرف مدیر عامل یا هر یک از مدیران به هیأت مدیره پیشنهاد می‌شود.

ماده ۱۳ - مدیر عامل رییس هیأت مدیره بالاترین مرجع اداری مؤسسه بوده و علاوه بر اختیار اداره امور مؤسسه در حدود قوانین و مفاد این اساسنامه دارای وظایف و اختیارات زیر می‌باشد:

الف - اجرای کلیه مصوبات شورای عالی و هیأت مدیره در حدود قانون تأسیس مؤسسه و مقررات این اساسنامه و نظارت در حسن انجام کلیه امور اجرایی و اداری و مالی.

ب - اتخاذ تصمیم نسبت به کلیه امور استخدامی در حدود قوانین موضوعه و عزل و نصب کارمندان و کارکنان و کارگران اداری و فنی و صدور احکام مربوط به آنها.

پ - تهیه و تنظیم بودجه و کلیه امور اقتصادی و مالی و ترازنامه سالانه و صورت حساب سود و زیان و همچنین تدوین برنامه‌ها و تنظیم طرحهایی که برای اجرای قانون مؤسسه و پیشرفت امور لازم می‌باشد.

ت - تفویض قسمتی از اختیارات خود به مدیران و یا سایر کارکنان مؤسسه در حدود تخصص آنها. ماده ۱۴ - مدیر عامل نماینده قانونی و تام‌الاختیار مؤسسه بوده و حق طرح و اقامه کلیه دعاوی حقوقی و جزایی علیه اشخاص و جوابگویی نسبت به دعاوی که اشخاص علیه مؤسسه طرح می‌نمایند دارد.

به علاوه می‌تواند برای اجرای وظایف قانونی خود از کلیه تصریحات و اختیارات مربوط به وکالت و انتخاب وکیل با حق توکیل غیر استفاده نماید و به‌طور کلی مدیر کلیه اختیارات قانونی به منظور حفظ حقوق و معرفی مؤسسه در تمام مراجع اداری و قضایی را دارا خواهد بود. بازرس ...

ماده ۱۵ - مؤسسه دارای یک نفر بازرس می‌باشد که از طرف وزیر اقتصاد برای مدت یک سال انتخاب می‌شود و پس از پایان مدت ممکن است مجدداً به سمت مزبور منصوب گردد.

ماده ۱۶ - وظایف بازرس به شرح زیر است:

الف - رسیدگی به حسابهای مؤسسه و ترازنامه سالانه و صورت حساب سود و زیان و تهیه گزارشهای لازم برای شورای عالی لااقل ۱۵ روز قبل از تاریخ تشکیل شورا به منظور رسیدگی به ترازنامه.

ب - بازرس می‌تواند برای انجام وظایف خود در هر موقع به کلیه دفاتر و اسناد و دارایی مؤسسه مراجعه نموده و اطلاعات و مدارک لازم را از مدیر عامل مؤسسه درخواست نماید و مدیر عامل باید در چنین مواردی همه گونه تسهیلات لازم را در اجرای وظایف بازرس فراهم کند.

پ - اظهار نظر نسبت به اموری که از طرف شورای عالی ارجاع می‌شود.

ت - بازرس می‌تواند نظریات خود را به مدیر عامل اعلام دارد و در صورتی که مدیر عامل حداکثر ظرف ۱۵ روز نسبت به نظریات اقدامی به عمل نیاورد یا اقدام مدیر عامل به نظر بازرس قانع کننده نباشد بازرس می‌تواند مراتب را به شورای عالی گزارش نماید ولی بازرس حق مداخله مستقیم در عملیات اجرایی مؤسسه را ندارد.

ث - حضور و شرکت در مذاکرات جلسات هیأت مدیره و شورای عالی بدون داشتن حق رأی.

ج - در مواردی که بازرس برای انجام وظایف خود مراجعه به متخصص و کارشناسان را لازم بداند پس از جلب موافقت شورای عالی می‌تواند به هزینه مؤسسه یک یا چند نفر را موقتاً دعوت نماید.

فصل سوم - امور مالی و ترازنامه و حساب سود و زیان

ماده ۱۷ - سال مالی مؤسسه از اول فروردین ماه هر سال شروع و در آخر اسفند ماه همان سال خاتمه می‌یابد هیأت مدیره مکلف است هر سال تا آخر خرداد ترازنامه سال قبل را برای رسیدگی و تصویب به شورای عالی تسلیم دارد ترازنامه برای اطلاع عموم منتشر می‌شود.

ماده ۱۸ - کلیه چکها و قراردادهای و موافقتنامه‌ها و هر نوشته‌ای که تعهدی برای مؤسسه ایجاد نماید با امضای مشترک مدیر عامل و یکی از اعضای هیأت مدیره معتبر و قابل پرداخت و اجرا خواهد بود.

ماده ۱۹ - رییس حسابداری توسط مدیر عامل از میان کارمندان مؤسسه که دارای تجربه عملی در امور، حسابداری بازرگانی و صنعتی باشند با موافقت هیأت مدیره انتخاب می‌شود کلیه اسناد و اوراق مالی و چکهای بانک در حدود قوانین و مقررات این اساسنامه وسیله رییس حسابداری تهیه و تنظیم و به امضای هیأت مدیره انتخاب می‌شود کلیه اسناد و اوراق مالی و چکهای بانک در حدود قوانین و مقررات این اساسنامه وسیله رییس حسابداری تهیه و تنظیم و به امضای مدیر عامل و یکی از اعضای هیأت مدیره خواهد رسید.

تبصره - حدود اختیارات رییس حسابداری و ترتیب نگهداری و ثبت حسابهای مؤسسه و واحدهای تابعه و تنظیم بودجه و ترازنامه و تعیین ارزش اقلام دارایی مؤسسه در موقع تهیه ترازنامه برابر آیین‌نامه مالی خواهد بود که به تصویب شورای عالی خواهد رسید.

فصل چهارم - مقررات مختلف

ماده ۲۰ - تعیین حقوق و مزایای مدیر عامل و سایر اعضای هیأت مدیره و بازرس با رعایت قوانین مربوطه با وزیر اقتصاد است.

ماده ۲۱ - مادام که بودجه پیشنهادی مؤسسه به تصویب شورای عالی نرسیده است مدیر عامل مجاز است تا تصویب نهائی بودجه همه‌ماهه‌هزینه‌های مستمر و غیر مستمر و پرداختهای اداری و برنامه‌ای مؤسسه را برابر بودجه سال قبل با رعایت مقررات پرداخت و خلاصه پرداختی هر ماه

راتا پنجم ماه بعد به وزیر اقتصاد تسلیم نماید.

ماده ۲۲ - تصویب ترازنامه سالانه مؤسسه از طرف شورای عالی به منزله تفریح بودجه و مفاصا حساب عملیات یکساله هیأت مدیره است.

ماده ۲۳ - هیأت مدیره مؤسسه موظف است همهساله میزان کمک دولت به مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی را با توجه به میزان درآمد و هزینه‌ها تعیین و به شورای عالی پیشنهاد نماید میزان کمک دولت به مؤسسه پس از رسیدگی در شورای عالی در بودجه وزارت اقتصاد یک قلم پیش‌بینی خواهد شد.

ماده ۲۴ - وزارت اقتصاد مأمور اجرای این اساسنامه است.

قانون مواد الحاقی به قانون تأسیس مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب ۱۳۴۹/۹/۲۴

ماده ۱ - مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران که در این قانون مؤسسه نامیده می‌شود تنها مرجعی است که می‌تواند استاندارد رسمی فرآورده‌ها را به استثناء مواد دارویی تعیین و آیین کار را تدوین نماید.

ماده ۲ - اصطلاحاتی که در این قانون به کار رفته است به شرح زیر تعریف می‌شود:

الف - استاندارد بر حسب مورد عبارت است از تعیین تمام یا برخی از خصوصیات و مشخصات هر فرآورده از قبیل نوع - جنس - منشاء - مواد اولیه اجزاء تشکیل دهنده - ترکیب - ساخت - نحوه استفاده - طرز نصب - کیفیت - کمیت - شکل - رنگ - وضع ظاهری - وزن - ابعاد - عیار - ایمنی - چگونگی و بسته‌بندی و علامت‌گذاری - روش آزمایش و همچنین یکنواخت کردن اوراق اداری - اسناد بازرگانی و مالی و امثال آن.

ب - فرآورده به کلیه اشیاء و اجناس تولیدی و یا ساخته شده منقول اطلاق می‌شود اگر چه به صورت دستگاه یا تأسیسات در زمین نصب شود و یادر بنا به کار رود.

ج - آیین کار عبارت است از مجموعه قواعد مربوط به روشهایی که در مورد ساخت - تولید - نصب - آزمایش - به کار انداختن یا استفاده از یک کالا یا دستگاه یا ابزار یا وسیله به کار برده می‌شود.

ماده ۳ - ماده ۲ قانون راجع به اجازه تأسیس مؤسسه استاندارد ایران مصوب خرداد ماه ۱۳۳۹ به شرح زیر اصلاح می‌شود.

مشی کلی و رئوس مسائل فنی و مالی و اداری مؤسسه با تصویب شورای عالی که از هفت نفر به شرح زیر تشکیل می‌شود خواهد بود.

۱ - وزیر اقتصاد یا معاون او که ریاست شورای عالی را خواهد داشت.

۲ - سه نفر متخصص به انتخاب وزیر اقتصاد.

۳ - یک نفر نماینده از وزارت بهداری.

۴ - یک نفر نماینده از وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی.

۵ - یک نفر نماینده از اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران.

تبصره - در هر مورد امری پیش آید که مربوط به یکی از سازمانهای دولتی باشد نماینده آن

سازمان به عنوان مطلع برای شرکت در شورای عالی استاندارد دعوت خواهد شد.

ماده ۴ - مؤسسه می‌تواند با تصویب شورای عالی استاندارد اجرای استاندارد و آیین‌های کار را که از نظر ایمنی یا حفظ سلامت عمومی یا حصول اطمینان از کیفیت و بهبود فرآورده‌ها با حمایت از مصرف‌کننده ضروری باشد اجباری نماید.

تبصره - در مورد مواد خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی پس از جلب نظر وزارت بهداشتی اقدام خواهد شد.

ماده ۵ - مؤسسه مکلف است اجباری کردن استاندارد و آیین‌های کار موضوع ماده ۴ و همچنین مهلت اجرای آنها را که بر طبق تشخیص شورای عالی استاندارد تعیین می‌شود و حداقل از سه ماه کمتر نخواهد بود در دو نوبت به فاصله ده روز در روزنامه رسمی کشور و دو روزنامه کثیرالانتشار و وسائل مقتضی دیگر از قبیل رادیو و تلویزیون جهت اطلاع عموم آگهی نماید.

ماده ۶ - مصنوعات فلزات گرانبهای استاندارد شده به مصنوعات اطلاق می‌شود که مقدار وزن خالص طلا - نقره - پلاتین - و ایریدیوم آنها برابر با اعیارهای زیر باشد:

۱ - عیار رسمی برای مصنوعات طلا ۹۱۶,۶۶ گرم "عیار" و ۷۵۰ گرم "عیار" و ۵۸۳,۳۳ گرم "عیار" طلا خالص در هر کیلوگرم و برای مصنوعات نقره ۹۰۰ گرم "عیار" و ۸۴۰ گرم "عیار" نقره خالص در هر کیلوگرم و برای مصنوعات پلاتین و ایریدیوم ۹۵۰ گرم فلز خالص در هر کیلوگرم مصنوع خواهد بود.

۲ - عیار رسمی برای کالاهای صنعتی و غیر زینتی ۵۸۳,۳۳ گرم "عیار" طلا خالص در یک کیلوگرم مصنوع می‌باشد.

آیین‌نامه اجرایی این ماده پس از تصویب شورای عالی استاندارد به موقع اجرا گذارده خواهد شد.

ماده ۷ - از تاریخ اعلام مؤسسه ساختن مصنوعات فلزی گرانبها که دارای عیار رسمی نباشد وسیله کسانی که حرفه آنها ساختن این نوع فلزات است ممنوع است و متخلفین به حبس تأدیبی از سه ماه تا دو سال محکوم خواهند شد.

کسانی که حرفه آنها خرید و فروش مصنوعات فلزات گرانبها است در صورتی که اینگونه مصنوعات را که دارای عیار رسمی نباشد بفروشند یا برای فروش عرضه نمایند به همین مجازات محکوم می‌شوند.

ماده ۸ - در مواردی که اجرای استاندارد درباره فرآورده معینی اجباری می‌شود نشانه‌گذاری فرآورده‌های استاندارد شده با علامت مؤسسه الزامی و عرضه و فروش فرآورده‌های مزبور بدون علامت مؤسسه ممنوع خواهد بود.

متخلفین از مقررات این ماده به حبس تأدیبی از سه ماه تا یک سال و به جزای نقدی از پنج هزار ریال الی یکصد هزار ریال محکوم خواهند شد.

ماده ۹ - طرز استفاده از علائم استانداردهای اجباری و تشویقی و به کار بستن استانداردهای مربوط به آنها طبق آیین‌نامه‌ای که وسیله مؤسسه تهیه و به تصویب شورای عالی استاندارد خواهد رسید تعیین می‌گردد.

در مورد فرآورده‌هایی که اجرای مقررات استاندارد درباره آنها اجباری نباشد تولیدکنندگان می‌توانند درخواست علائم استانداردهای تشویقی بنمایند.

ماده ۱۰ - علائم مشخص شده از طرف مؤسسه که تعداد، همچنین خصوصیات آنها از نظر شکل و مضمون و موارد و شرایط به کار بردن بر حسب طبقه‌بندی انواع فرآورده‌ها به پیشنهاد مؤسسه و تصویب شورای عالی استاندارد تعیین خواهد شد در حکم علائم رسمی ادارات دولتی است.

ماده ۱۱ - مؤسسه می‌تواند برای انجام وظایف خود از افراد و مؤسسات ذیصلاحیت به عنوان کارشناس استاندارد و تحقیقات صنعتی انتخاب و استفاده نماید.

طرز انتخاب و حدود وظایف و اختیارات و میزان حق‌الزحمه کارشناسان طبق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب شورای عالی استاندارد خواهد رسید.

در صورتی که این قبیل افراد در انجام وظایف محول مرتکب جرائم مندرج در قانون کارشناسان مصوب ۱۳۱۷ شوند طبق قانون مزبور قابل تعقیب و مجازات هستند.

ماده ۱۲ - کارشناسان مؤسسه مجاز هستند به دستور مؤسسه به کارخانه‌ها و کارگاه‌ها و فروشگاه‌های محل تهیه و تولید و تمرکز و عرضه فرآورده‌های استاندارد شده مشمول این قانون وارد شوند و به بازرسی بپردازند مقررات مربوط به نحوه بازرسی کلیه مراحل ساخت و تولید و عرضه و فروش فرآورده‌ها و نمونه‌برداری و آزمایش از آنها طبق آیین‌نامه‌ای که به تصویب شورای عالی استاندارد خواهد رسید تعیین می‌گردد.

ماده ۱۳ - مؤسسه مجاز است در ازاء خدماتی که در مورد انگ زدن فلزات گرانبها و تشخیص نمونه کالا به منظور تطبیق با تعرفه‌های گمرکی همچنین خدماتی که در مورد استانداردهای تشویقی و اجباری انجام می‌دهد بر حسب طبقه‌بندی خدمات مذکور به موجب تعرفه‌ای که از طرف مؤسسه تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید کارمزد متناسب دریافت نماید.

ماده ۱۴ - کارفرمایان و تولیدکنندگان و به طور کلی کسانی که در تهیه یا تولید یا ساخت و رقم‌بندی و بسته‌بندی فرآورده‌های مشمول این قانون مسئول اجرای استانداردهای اجباری می‌باشند هر گاه استانداردهای اجباری را اجرا نمایند و نیز کسانی که مشخصات فرآورده‌های استاندارد شده را پس از تهیه یا تولید یا ساخت تغییر دهند یا از ظروف و وسایل بسته‌بندی مخصوص فرآورده‌های استاندارد شده برای بسته‌بندی و عرضه و فروش فرآورده‌های خارج از استاندارد کنند یا به قصد تقلب به هر کیفیتی در قوطی و بسته و جعبه و لفاف محتوی فرآورده‌های استاندارد شده که با علامت استاندارد ایران پلمب یا مهر یا علامت‌گذاری شده است دخل و تصرف نمایند یا به جای جنس استاندارد شده جنس دیگری تحت همان عنوان عرضه کنند یا به فروش رسانند و یا از برگهای آزمایش و تشخیص و مشخصات فرآورده‌ها و همچنین از پروانه به کار بردن علامت استاندارد در غیر مورد به قصد تقلب استفاده کنند به سه ماه تا یک سال حبس تأدیبی و جزای نقدی از ده هزار ریال تا یکصد هزار ریال محکوم خواهند شد.

ماده ۱۵ - هر گاه ارتکاب یکی از جرائم مذکور ماده ۱۴ موجب بیماری یا آسیبی گردد که معالجه آن کمتر از یک ماه باشد مجازات مرتکب شش ماه تا دو سال حبس تأدیبی و در صورتی

که مدت معالجه زائد بر یک ماه باشد مجازات مرتکب یک تا سه سال حبس تأدیبی خواهد بود و هر گاه ارتکاب جرم موجب نقص عضو شود مجازات مرتکب سه تا ده سال حبس مجرد و اگر منتهی به مرگ شود مرتکب سه تا پانزده سال حبس با اعمال شاقه می باشد.

ماده ۱۶ - هر گاه مؤسسه جمع آوری فرآورده های خارج از استاندارد موضوع ماده ۴ این قانون را ضروری بداند ضمن درخواست تعقیب مجرم می تواند با ذکر دلایل از دادسرا یا دادگاه بخش مستقل حسب مورد تقاضای جمع آوری فرآورده های خارج از استاندارد را بنماید مراجع مزبور نسبت به جمع آوری و توقیف کالای اعلام شده از محل ساخت یا نگهداری یا توزیع یا فروش تصمیم لازم اتخاذ خواهند نمود.

ماده ۱۷ - مؤسسه می تواند با تصویب شورای عالی استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران از دستگاه های دولتی یا شهرداریها تقاضا نماید که به نمایندگی مؤسسه آن قسمت از وظایف مندرج در این قانون را که به منظور نظارت و تأمین سلامت و رفاه عمومی پیش بینی شده است به موقع اجرا گذارد.

لایحه قانونی راجع به اصلاح بند الف ماده ۱۰ اساسنامه مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب

۱۳۵۹/۴/۲۵

ماده واحده: بند الف ماده ۱۰ اساسنامه مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب ۱۳۴۴ به شرح زیر اصلاح می گردد:

الف - مدیرعامل مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران از طرف وزیر صنایع و معادن از بین کارشناسانی که دارای تحصیلات عالیه می باشند و در مدیریت تجربه و تخصص کافی دارند انتخاب می شود و پس از پایان مدت ممکن است مجدداً نیز به این سمت انتخاب و منصوب گردد.

قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب ۱۳۷۱/۱۱/۲۵

فصل اول - کلیات

ماده ۱ - به منظور تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) و نظارت بر اجرای آنها و همچنین انجام تحقیقات مربوط، مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران که در این قانون اختصاراً مؤسسه نامیده می شود به موجب مواد بعدی این قانون انجام وظیفه خواهد نمود.

ماده ۲ - مؤسسه دارای شخصیت حقوقی مستقل کشوری بوده و به صورت غیر انتفاعی اداره می شود. تبصره - تشکیلات تحقیقاتی مؤسسه معادل پژوهشگاه محسوب و از مقررات مربوطه تبعیت نموده و از امکانات آن برخوردار خواهد شد.

فصل دوم - موضوع

ماده ۳ - وظایف مؤسسه مبتنی بر تحقیقات، تدوین و اجرای استاندارد به شرح زیر است.

۱ - تعیین تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) به عنوان تنها مرجع رسمی این وظیفه در کشور.

۲ - انجام تحقیقات به منظور تدوین استاندارد، بالا بردن کیفیت کالاهای تولید داخلی، کمک به بهبود روشهای تولید و کارآیی صنایع.

۳ - ترویج استانداردهای ملی.

۴ - نظارت بر اجرای استانداردهای اجباری.

۵ - کنترل کیفی کالاهای صادراتی مشمول استاندارد اجباری و جلوگیری از صدور کالاهای نامرغوب به منظور فراهم نمودن امکانات رقابت با کالاهای مشابه خارجی و حفظ بازارهای بین‌المللی.

۶ - کنترل کیفیت کالاهای وارداتی مشمول استاندارد اجباری به منظور حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان داخلی و جلوگیری از ورود کالاهای نامرغوب خارجی

۷ - ترویج سیستم بین‌المللی یکاها (SI) به عنوان سیستم رسمی اوزان و مقیاسها در کشور و کالیبره کردن وسایل سنجش.

۸ - آزمایش و تطبیق نمونه کالا با استانداردهای مربوط، اعلام مشخصات اظهار نظر مقایسه‌ای و صدور گواهینامه‌های لازم.

تبصره ۱ - تعیین و تدوین و نشر و نظارت بر اجرای استانداردهای مواد دارویی بر عهده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشد.

تبصره ۲ - نظارت در اجرای استانداردهای مربوط به انرژی هسته‌ای بر عهده دستگاه ذریع می‌باشد.

تبصره ۳ - آزمایشگاههایی که تاییدیه لازم را از موسسه دریافت نموده باشند می‌توانند در رابطه با تطبیق ویژگی کالاها با استانداردهای ملی مربوط اظهار نظر نمایند.

تبصره ۴ - آزمایشگاههای موسسه (جز در مورد مواد دارویی) در زمینه تعیین ویژگی کالاها و مقایسه آن با استانداردهای مربوط و تنظیم کردن (کالیبره کردن) وسایل سنجش، به عنوان آزمایشگاههای مرجع در کشور شناخته می‌شوند.

ماده ۴ - موسسه موظف است نسبت به تعیین کیفیت و ویژگیهای کالاهای ساخت داخل و وارداتی که از نظر ایمنی و بهداشت عمومی حایز اهمیت می‌باشند اقدام و نتایج حاصل را جهت اطلاع عموم و مراجع ذریع اعلام نماید.

ماده ۵ - موسسه می‌تواند به منظور کنترل کیفی و کمی مواد اولیه و ساخت تا مرحله بسته‌بندی، بارگیری، حمل، تخلیه و انتقال کالا به محل مصرف و در جهت رقابت با موسسات و شرکتهای مشابه خارجی با تصویب هیات وزیران، از طریق ایجاد نمایندگی و یا شعبه در خارج از کشور و ارائه خدمات بازرسی به بخشهای دولتی و غیر دولتی بر اساس ضوابطی که به تصویب شورای عالی استاندارد می‌رسد، فعالیت نماید.

تبصره - موسسه تنها مرجع رسمی برای تایید صلاحیت شرکتهای و موسسات بازرسی کننده داخلی و خارجی (سورویانس) می‌باشد.

ماده ۶ - موسسه می‌تواند با تصویب شورای عالی استاندارد، اجرای استاندارد کالاها و یا بخشی از یک استاندارد و یا آیین‌های کار را که از نظر ایمنی حفظ سلامت عمومی و حصول اطمینان از کیفیت فرآورده و حمایت از مصرف‌کننده و یا سایر جهات رفاهی و اقتصادی ضروری باشد با تعیین مدت‌های لازم که از سه ماه کمتر نخواهد بود، اجباری اعلام نماید.

تبصره ۱ - مؤسسه مکلف است اجباری کردن استانداردها و آیین‌های کار و مهلت اجرای آنها را

در دو نوبت به فاصله ده روز در روزنامه رسمی دادگستری جمهوری اسلامی ایران و دو روزنامه کثیرالانتشار آگهی و از طریق سایر رسانه‌های گروهی نیز به اطلاع عموم برساند.

تبصره ۲ - کیفیت مواد و کالاهای وارداتی بر حسب ضرورت و اولویت و توجه به مسائل ایمنی و بهداشتی و اقتصادی باید با استانداردهای ملی جمهوری اسلامی ایران و یا استانداردهای کشور مبدا و یا استانداردهای معتبر و مورد قبول مؤسسه منطبق باشد.

اولویت مواد و کالاها را شورای عالی استاندارد تعیین می‌نماید.

تبصره ۳ - مؤسسه می‌تواند به منظور جلوگیری از صدور کالاهای نامرغوب و حفظ بازارهای بین‌المللی تدریجاً اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری نماید.

تبصره ۴ - در مواردی که اجرای استاندارد درباره فرآورده‌هایی اجباری اعلام می‌گردد اعطاء هر گونه تسهیلات به واحدهای تولیدکننده این قبیل فرآورده‌ها از سوی وزارتخانه‌ها و سازمانهای مختلف دولتی و نیز تبلیغات رسمی این فرآورده‌ها از طریق رسانه‌های ارتباط جمعی منوط به داشتن پروانه کاربرد علامت استاندارد یا تأییدیه آن و یا تأیید مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران خواهد بود.

ماده ۷ - عیار رسمی مصنوعات فلزات گرانبها در استاندارد رسمی مربوط تعیین می‌گردد.

تبصره - تدوین استاندارد، نشر آگهی‌های قانونی، اجرای استاندارد، علامت‌گذاری و کنترل استاندارد مصنوعات فلزات گرانبها تابع مقررات کلی این قانون است و مؤسسه تنها مرجع قانونی انگ‌گذاری و تعیین عیار فلزات گرانبها است.

ماده ۸ - تدوین استاندارد اوزان و مقیاسها و وسایل سنجش، اجرای استاندارد، نشر آگهی‌های قانونی، علامت‌گذاری و کنترل و نظارت و آزمایش‌ادواری اوزان و مقیاسها و وسایل سنجش تابع مقررات کلی این قانون است.

ماده ۹ - هر گاه اجرای استاندارد در مورد کالاهایی اجباری اعلام شود، پس از انقضای مهلت‌های مقرر، تولید، تمرکز، توزیع و فروش این گونه کالاهای کیفیت پایین‌تر از استاندارد مربوط و یا بدون علامت استاندارد ایران ممنوع و با رعایت شرایط و امکانات خا طی و دفعات و مراتب جرم و مراتب‌تعزیر اعم از احضار، وعظ، تذکر، توبیخ، تهدید و اخذ تعهد و حبس از یک ماه تا دو سال و جزای نقدی از یکصد هزار ریال تا پنجاه میلیون ریال به حکم محاکم صالحه محکوم خواهند شد.

تبصره ۱ - عدم اجرای آیین‌های کار اجباری پس از انقضای مهلت‌های مقرر مشمول ضوابط این ماده می‌باشد.

تبصره ۲ - رعایت کلیه مقررات استانداردهای اجباری در مورد کالاهای وارداتی الزامی خواهد بود.

تبصره ۳ - مؤسسه می‌تواند با تصویب شورای عالی استاندارد مفاد این ماده را در باره کالاهایی که استاندارد تشویقی آنها در کشور اجرا می‌شود، معمول دارد.

تبصره ۴ - مؤسسه می‌تواند علاوه بر اعلام جرم و درخواست تعقیب متخلفین موضوع این ماده از مراجع قضایی، فرآورده‌های خارج از استاندارد و فاقد علامت استاندارد را از مراکز تولید،

تمرکز، توزیع و فروش جمع‌آوری و توقیف نموده و به منظور جلوگیری از ادامه تولید این گونه فرآورده‌ها، ابزار، ماشین آلات و وسایل تولید مربوط را موقتاً لاک و مهر نمایند.

تبصره ۵ - فرآورده‌های موضوع تبصره ۴ این ماده پس از کشف توسط بازرسان و کارشناسان مؤسسه مورد بررسی کارشناسی قرار گرفته و قابلیت مصرف (انسانی یا حیوانی) و یا بهسازی و اصلاح آن و یا استفاده از آن به عنوان مواد اولیه یا ضایعات و یا احتمالاً معدوم نمودن این قبیل فرآورده‌ها معین گشته و پس از صدور حکم توقیف از سوی مراجع قضایی معدوم و یا به فروش رسیده و وجوه حاصله به حساب خزانه واریز و معادل آن در چارچوب قانون بودجه کل کشور به مصرف توسعه و تجهیز آزمایشگاه‌های مؤسسه می‌رسد.

تبصره ۶ - مسئولیت کنترل کیفیت فرآورده‌های مشمول استاندارد اجباری در واحدهای تولیدی به عهده افرادی خواهد بود که دارای تحصیلات لازم و تجربه کافی در رشته‌های تولیدی مربوطه باشند. چگونگی تأیید صلاحیت علمی و فنی و عزل و نصب این افراد به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب وزرای عضو شورای عالی استاندارد می‌رسد.

ماده ۱۰ - هر کاسب و تاجر و یا هر شخص حقیقی و حقوقی که به نحوی به امور تولید، تجارت، ارائه خدمات و داد و ستد عمومی اشتغال دارد، چنانچه دارای اوزان و مقیاسها و وسایل سنجش قلب بوده و یا با اوزان و مقیاسهای تقلبی و یا غیر قانونی داد و ستد کند، با رعایت شرایط و امکانات خاطی و دفعات و مراتب جرم و مراتب تعزیر اعم از احضار، وعظ، تذکر، توبیخ، تهدید، و اخذ تعهد و حبس از دو ماه تا دو سال و جزای نقدی از دویست هزار ریال تا ده میلیون ریال به علاوه به استرداد معادل اموالی که با تقلب کسب کرده با حکم محاکم صالحه محکوم خواهد شد و اوزان و مقیاسها و وسایل سنجش مذکور به نفع مؤسسه ضبط خواهد شد.

ماده ۱۱ - هر کس مشخصات فرآورده‌های مشمول استاندارد اجباری را پس از تهیه، تولید یا ساخت تغییر دهد یا از ظروف و وسایل بسته‌بندی مخصوص فرآورده‌های استاندارد شده برای بسته‌بندی و عرضه و فروش فرآورده‌های خارج از استاندارد استفاده کند، یا به قصد تقلب و یا به هر کیفیتی در قوطی، بسته، جعبه و لفاف محتوی فرآورده‌های مشمول استاندارد اجباری دخل و تصرف نماید و یا به جای جنس استاندارد شده جنس دیگری تحت همان عنوان عرضه کند و یا به فروش برساند و یا به قصد تقلب از برگهای آزمایش و تشخیص مشخصات فرآورده‌ها و همچنین پروانه کاربرد علامت استاندارد ایران در غیر مورد استفاده کند و یا علامت استاندارد ایران را بدون دریافت پروانه بر روی محصولات خود به کار برد، به حبس از شش ماه تا دو سال و جزای نقدی از یک میلیون ریال تا پنجاه میلیون ریال محکوم خواهد شد.

ماده ۱۲ - هر گاه ارتکاب یکی از جرائم مذکور در این قانون موجب بیماری یا آسیبی گردد مرتکب حسب نتایج حاصله به مجازاتهای زیر محکوم می‌شود:

۱ - در صورتی که مدت معالجه زائد بر دو ماه نباشد مجازات مرتکب شش ماه تا دو سال حبس تعزیری و پانصد هزار تا دو میلیون ریال جزای نقدی.

۲ - در صورتی که مدت معالجه زائد بر دو ماه باشد مجازات مرتکب یک تا سه سال حبس

تعزیری و یک میلیون تا دو میلیون ریال جزای نقدی.

۳ - در صورتی که موجب نقص عضو شود مجازات مرتکب حسب مورد سه تا ده سال حبس تعزیری و دو میلیون تا پنج میلیون ریال جزای نقدی.

۴ - در صورتی که منتهای به مرگ شود مجازات مرتکب سه الی پانزده سال حبس تعزیری و سه میلیون تا ده میلیون ریال جزای نقدی خواهد بود.

در تمام موارد فوق در صورت شکایت مصرف‌کننده و به شرط اقوی بودن سبب از مباشر، دیه و خسارت مصرف‌کننده بر اساس قانون مجازات اسلامی و بر طبق حکم محاکم جبران می‌گردد.

ماده ۱۳ - بازرسان و کارشناسان مؤسسه مجاز هستند به دستور مؤسسه به محل‌های تولید، بسته‌بندی تمرکز عرضه و فروش کالاها و یا خدمات مشمول استانداردهای اجباری وارد شده و به بازرسی و نمونه‌برداری بپردازند.

مسئولین واحدهای تولیدی و خدماتی و محل‌های عرضه و فروش کالاهای مشمول استاندارد اجباری و یا سایر اشخاص چنانچه از ورود بازرسان و کارشناسان مؤسسه جلوگیری به عمل آورند و یا زانجام بازرسی و نمونه‌برداری ممانعت نمایند به حبس از ۵ ماه تا یک سال و جزای نقدی از پانصد هزارریال تا یک میلیون ریال با حکم محاکم صالحه محکوم خواهند شد.

ماده ۱۴ - در صورت تخلف تولیدکننده یا فروشنده از مقررات اعلام شده در رابطه با کالاهای استاندارد شده یا اوزان و مقیاس و وسایل سنجش، باشکایت مشتری و اثبات موضوع، خسارت مشتری حسب مورد تماماً توسط تولیدکننده یا فروشنده با حکم محاکم صالحه پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۵ - مؤسسه می‌تواند برای انجام وظایف خود افراد و مؤسسات ذیصلاح را به عنوان کارشناس استاندارد و تحقیقات صنعتی انتخاب و از آنها استفاده نماید. طرز انتخاب و حدود و اختیارات و میزان حق‌الزحمه کارشناسان طبق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۶ - مؤسسه مجاز است در ازاء خدماتی که انجام می‌دهد بر حسب طبقه‌بندی خدمات و به موجب تعرفه‌ای که رأساً تعیین و به تصویب شورای عالی استاندارد می‌رسد کارمزد متناسب دریافت نماید.

ماده ۱۷ - مؤسسه موظف است در کلیه گمرکات ورودی و خروجی کشور آزمایشگاه‌های مناسب دایر نماید.

تبصره ۱ - کلیه آزمایشگاه‌هایی که بر اساس مصوبه هیأت وزیران از مؤسسه منتزع شده، مجدداً به مؤسسه مسترد خواهد شد.

تبصره ۲ - گمرکات کشور موظفند خدمات آزمایشگاهی خود را از آزمایشگاه‌های مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران دریافت نمایند.

فصل سوم - ارکان

ماده ۱۸ - ارکان مؤسسه عبارتند از:

۱ - شورای عالی استاندارد.

۲ - رییس مؤسسه.

شورای عالی استاندارد

ماده ۱۹ - ترکیب شورای عالی استاندارد عبارت است از:

- ۱ - رییس جمهور که ریاست شورای عالی را بر عهده دارد.
  - ۲ - وزیر صنایع، صنایع سنگین، معادن و فلزات، فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، بازرگانی و کشاورزی.
  - ۳ - رییس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران.
  - ۴ - رییس مؤسسه به عنوان دبیر شورای عالی استاندارد.
  - ۵ - دو نفر کارشناس در امور استاندارد که به پیشنهاد رییس مؤسسه و به حکم رییس جمهور برای مدت سه سال به این سمت انتخاب می‌شوند.
  - تبصره ۱ - جلسات شورای عالی استاندارد حداقل سالی یک بار به دعوت رییس شورای عالی تشکیل و با حضور ۸ نفر از اعضاء رسمیت می‌یابد.
  - تبصره ۲ - تصمیمات شورای عالی استاندارد با حداقل ۷ رأی موافق اتخاذ می‌گردد مذاکرات و تصمیمات شورای عالی استاندارد به ترتیب تاریخ تشکیل جلسه در دفتری ثبت شده و به امضاء رییس شورای عالی خواهد رسید.
- ماده ۲۰ - وظایف و اختیارات شورای عالی استاندارد به شرح زیر است:
- ۱ - رسیدگی به گزارش رییس مؤسسه در مورد اقدامات و برنامه‌های انجام شده و تعیین خط مشی و سیاست آتی مؤسسه در امور استاندارد کشور.
  - ۲ - تعیین خط مشی کلی در زمینه تدوین استاندارد.
  - ۳ - تصویب آیین‌نامه‌های مالی - اداری و استخدامی مؤسسه با رعایت قوانین و مقررات.
  - ۴ - تصویب و اصلاح بودجه سالانه مؤسسه.
  - ۵ - تصویب اجرای اجباری استانداردها در سراسر کشور.
  - ۶ - تصویب تعرفه کارمزد ارائه خدمات سالیانه و خدمات آزمایشگاهی، تحقیقاتی و آموزشی و سایر تعرفه‌های مورد نیاز مؤسسه همراه با برنامه‌زمانی اعلام نتایج آزمون.
  - ۷ - تصویب ضوابط اجرای استانداردهای اجباری و تشویقی، کنترل ادواری اوزان و مقیاسها.
  - ۸ - اتخاذ تصمیم درباره تفویض قسمتی از اختیارات اجرایی مؤسسه به سایر سازمانها.
  - ۹ - نظارت بر حسن جریان امور در مؤسسه.
  - ۱۰ - رسیدگی به گزارشها و ارزیابی کارهای انجام شده و تجدید نظر در سیاستهای کلی مؤسسه در صورت لزوم.
  - ۱۱ - تصویب حساب درآمد و هزینه سالانه مؤسسه که به منزله تفریغ بودجه و مفاصاحساب مؤسسه در هر سال می‌باشد.
  - ۱۲ - تصویب حدود وظایف - روش کار و نحوه انتخاب اعضای کمیته‌های ملی استاندارد به پیشنهاد مؤسسه.

- ۱۳ - اتخاذ تصمیم در مورد روابط همکاری در زمینه استاندارد با سازمانهای علمی و مؤسسات مشابه خارجی در چهارچوب مقررات مملکتی.
- ۱۴ - تصویب ضوابط مربوط به ارائه خدمات بازرسی مؤسسه به بخشهای دولتی و غیر دولتی.
- ۱۵ - تصویب چارت سازمانی مؤسسه و تعیین پستهای سازمانی مورد نیاز به پیشنهاد رییس مؤسسه.
- ۱۶ - تصویب طرح علائم استاندارد به عنوان علائم رسمی دولتی.

رییس مؤسسه

ماده ۲۱ - رییس مؤسسه به پیشنهاد وزیر صنایع و تصویب شورای عالی استاندارد و حکم رییس جمهور برای مدت ۳ سال انتخاب می شود. انتخاب رییس مؤسسه برای دوره های بعد بلامانع می باشد.

ماده ۲۲ - رییس مؤسسه بالاترین مقام اداری - مالی و فنی مؤسسه بوده و مسئول اداره کلیه امور اداری، اجرایی تحقیقاتی و آموزشی مؤسسه و واحدهای تابعه می باشد. عزل و نصب و تعیین حقوق کارکنان بر اساس آیین نامه های مربوط در حدود اعتبارات مصوب از اختیارات رییس مؤسسه خواهد بود.

ماده ۲۳ - کلیه چکها و اسناد و اوراق مالی باید به امضای رییس و ذیحساب مؤسسه و یا نمایندگان تام الاختیار آنان برسد.

فصل چهارم - سایر مقررات

ماده ۲۴ - درآمدهای مؤسسه در قبال خدمات آزمایشگاهی، تحقیقاتی، آموزشی، بازرسی و نظارت بر اجرای استانداردهای اجباری و تشویقی و کاربرد علامت استاندارد، به حساب خزانه واریز و معادل آن حسب قانون بودجه کل کشور در اختیار مؤسسه قرار می گیرد.

ماده ۲۵ - کمکهای دولت متناسب با نیازمندیهای مؤسسه هر ساله در بودجه کل کشور منظور خواهد شد.

ماده ۲۶ - بودجه های غیر پرسنلی مؤسسه از محل کمکهای دولتی و درآمدهای اختصاصی بر اساس ضوابط و مقررات عمومی و قانون بودجه کل کشور به مصرف خواهد رسید.

ماده ۲۷ - مؤسسه تابع قانون استخدام کشوری و قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۰، ۶، ۱۳ مجلس شورای اسلامی خواهد بود.

ماده ۲۸ - رییس مؤسسه حکم معاون وزیر صنایع را خواهد داشت و از نظر حقوقی و استخدامی تابع مقررات مربوط خواهد بود.

ماده ۲۹ - مأمورین انتظامی در کلیه مراحل اجرای این قانون مکلف به همکاری با بازرسان و کارشناسان مؤسسه خواهند بود.

ماده ۳۰ - از تاریخ تصویب این قانون کلیه قوانین و مقررات مغایر لغو می گردد.

قانون اصلاح قانون قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

مصوب ۱۳۷۶/۳/۱۳

ماده واحده - بند (۲) و تبصره (۱) ماده (۱۹) قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و

تحقیقات صنعتی ایران - مصوب ۱۳۷۱ - به شرح زیر اصلاح و تبصره (۲) ماده مذکور حذف و دو تبصره به عنوان تبصره‌های (۲) و (۳) به آن الحاق می‌گردد:

۲ - وزرای بازرگانی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، پست و تلگراف و تلفن، جهاد سازندگی، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، صنایع، فرهنگ و آموزش عالی، کار و امور اجتماعی، کشاورزی، مسکن و شهرسازی، معادن و فلزات، نفت، نیرو، رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور، رئیس سازمان حفاظت محیط زیست و دادستان کل کشور.

تبصره ۱ - جلسات شورای عالی استاندارد حداقل سالی یکبار به دعوت رئیس شورای عالی تشکیل و با حضور حداقل دو سوم از اعضا رسمیت می‌یابد و تصمیمات آن با رای اکثریت مطلق اعضای شورای عالی معتبر خواهد بود.

تبصره ۲ - شورای استاندارد استان به ریاست استاندار و دبیری مدیر کل استاندارد منطقه و عضویت مدیران کل وزارتخانه‌ها و سازمانهایی که وزرا و رؤسای آن عضو شورای عالی استاندارد می‌باشند و دو نفر کارشناس به پیشنهاد مدیر کل استاندارد و حکم استاندار تشکیل خواهد شد.

وظایف و اختیارات این شورا به تصویب شورای عالی استاندارد می‌رسد.

تبصره ۳ - رئیس مؤسسه استاندارد عضویت شورای عالی حفاظت محیط زیست، شورای پژوهش‌های علمی کشور، شورای عالی کار، شورای مرکز توسعه صادرات ایران، شورای ساماندهی مبادی ورودی و خروجی مجاز زمینی کشور و شورای عالی نظارت اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران راعهده‌دار خواهد بود.

**قانون اصلاح تبصره (۲) ماده (۱۷) قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران
مصوب ۱۳۷۱ (مصوب ۱۳۸۵/۱/۲۰)**

ماده واحده - متن زیر جایگزین تبصره (۲) ماده (۱۷) قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران - مصوب ۱۳۷۱/۱۱/۲۵ - می‌گردد:

تبصره ۲ - گمرکات کشور موظفند خدمات آزمایشگاهی خود را از آزمایشگاههای مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران یا آزمایشگاههای مورد تأیید مؤسسه مذکور دریافت نمایند. تعرفه‌های موضوع این تبصره بنا به پیشنهاد مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران و تصویب شورای عالی استاندارد صورت می‌گیرد.